

Психологічна адаптація особистості до військової служби

Мазур Р. В.
студент 2 курсу
спеціальності 053
«Психологія»
науковий керівник:
Томчук М. І.
доктор психологічних наук,
професор

-
- **Об'єкт дослідження** – процес адаптації військовослужбовців до військової служби.
  - **Предмет дослідження** – психологічні складові адаптації військовослужбовців до умов військової служби.

Мета дослідження – теоретичне та емпіричне вивчення психологічних чинників адаптації призовників до умов військової діяльності, виявлення причин дезадаптації та пошук шляхів і засобів психологічної підготовки юнаків до військової служби.

Гіпотеза дослідження.

1. На адаптацію особистості до кризових ситуацій впливає адаптивний ресурс особистості.
2. Військовослужбовці з бойовим досвідом адаптуються більш успішно, як ті, які його не мають.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати теоретико-методологічні підходи до вивчення процесу психологічної адаптації військовослужбовців до умов військової служби;
2. Провести емпіричне дослідження стану психологічної адаптації військовослужбовців строкової служби;
3. Виявити особливості психічного стану дезадаптованих військовослужбовців;
4. Вивчити ефективність комплексної програми психологічної підготовки військовослужбовців строкової служби до умов військової служби.

Методи і методики дослідження:

- **теоретичні**: вивчення наукової літератури за темою дослідження, аналіз, синтез, порівняння та систематизація наукових фактів;
- **емпіричні методи**: опитувальник ЦОО «Адаптивність-200» (для вивчення особливостей психосоціального розвитку), 16-факторний опитувальник Р. Кеттелла (для вивчення базових та універсальних рис особистості, структурно-динамічних характеристик стилів діяльності), опитувальник суїцидального ризику (для вивчення схильності до суїцидальної поведінки), опитувальник Леонгарда Шмішека (для діагностики типів акцентуацій особистості);
- **статистичні**: описові статистичні методи.

Чинники, які впливають на психологічну адаптацію особистості до військової служби.

Якісні чинники особистості, її темперамент, життєві переконання, ціннісні орієнтації.

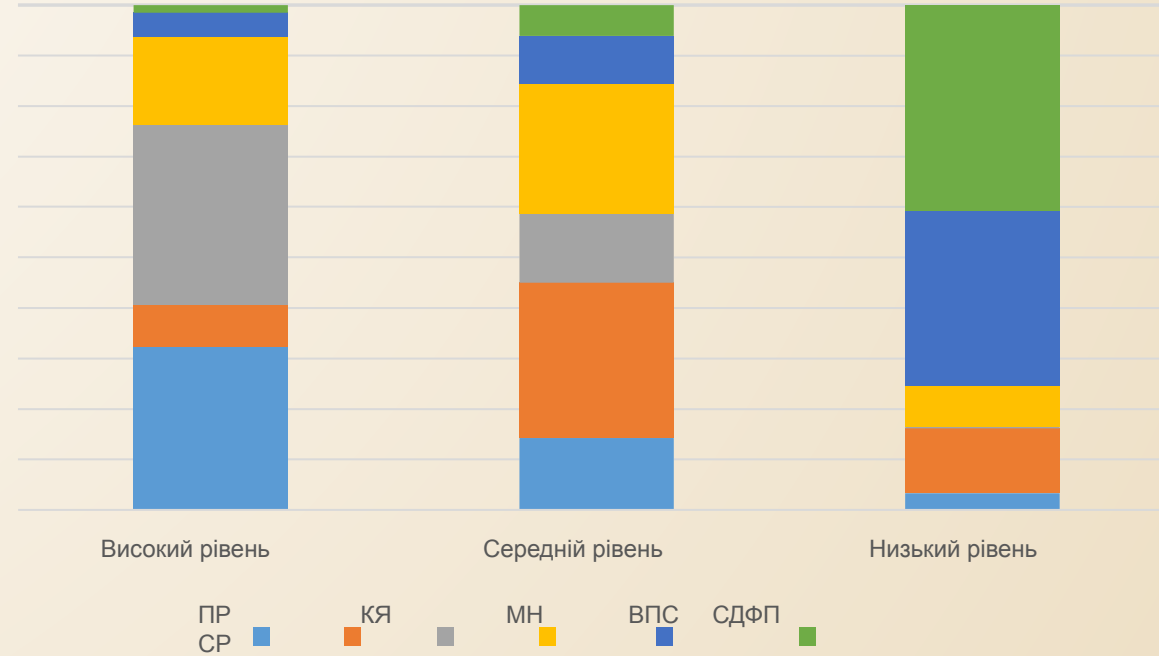
Інтенсивність навчально-бойової діяльності, якість організації служби військ, побуту та дозвілля особового складу.

Чинники знань та вміння командирів і начальників управляти процесами життєдіяльності військових колективів.

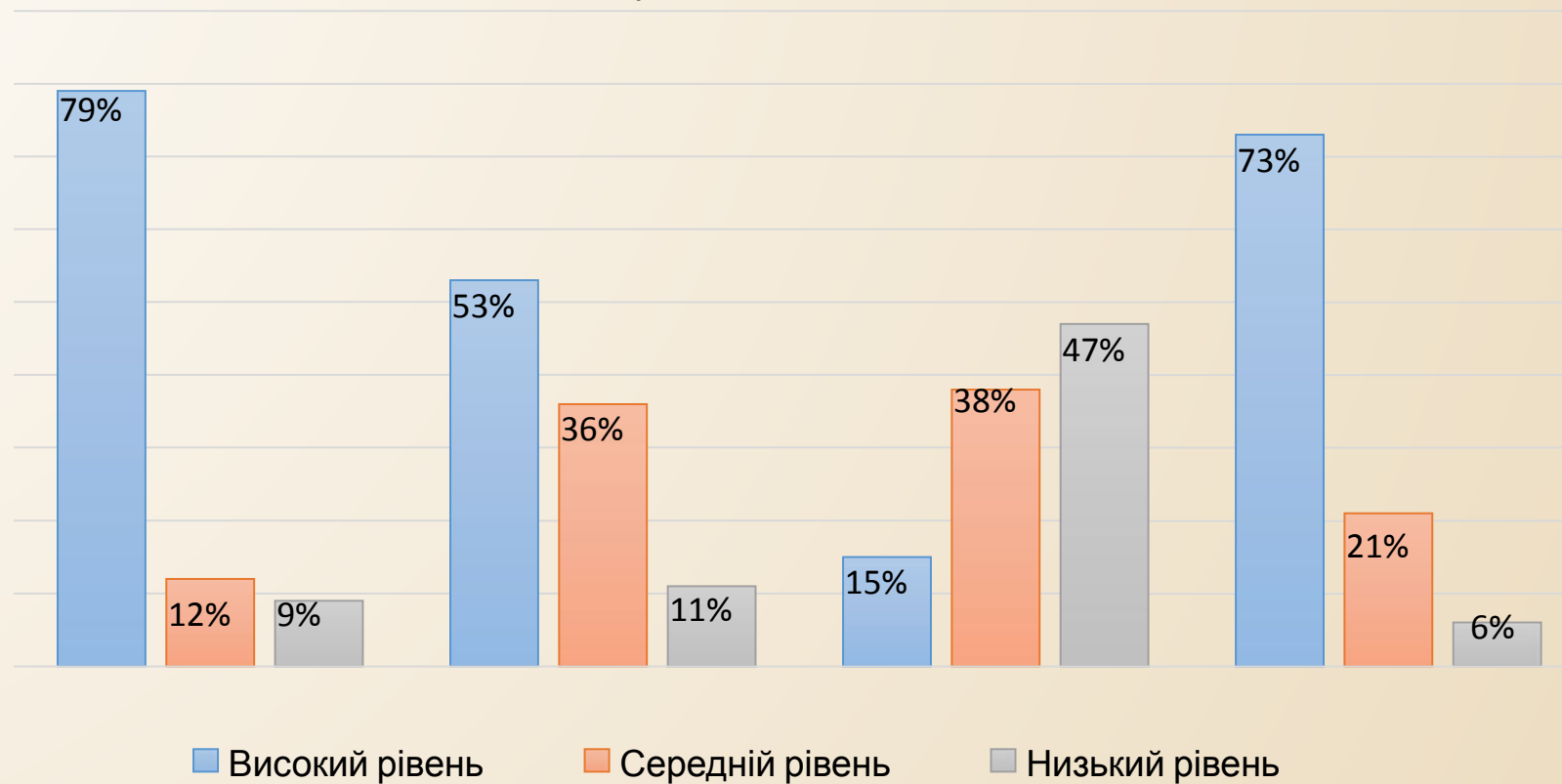
Якість організації контролю за внутрішньо колективними відношеннями, своєчасне реагування офіцерів виховної роботи на процеси, що відбуваються у колективах, з метою своєчасного їх корегування.

Результати дослідження особливостей психосоціального розвитку

Відсоткове співвідношення шкал за методикою БОО-200

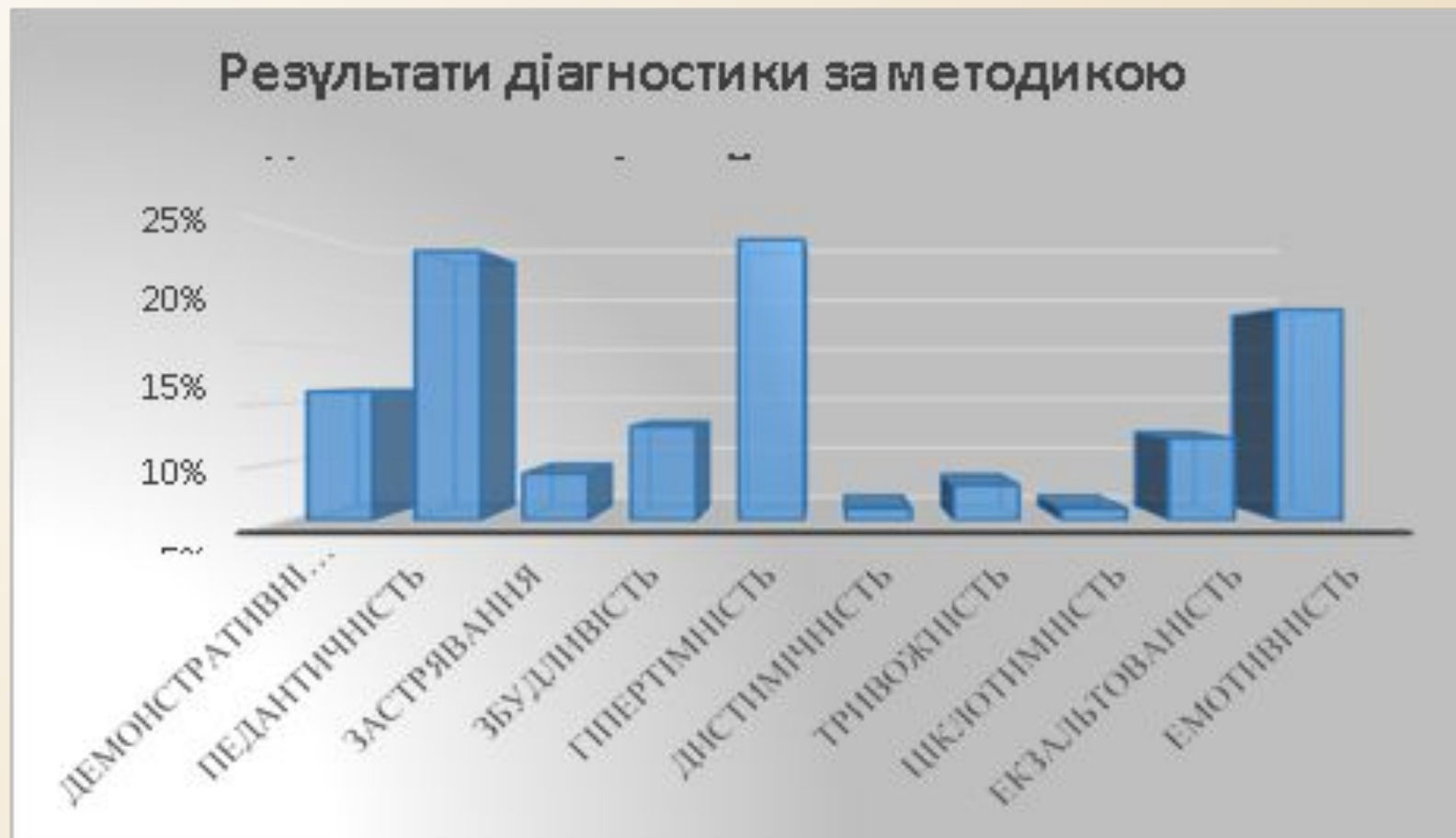

Результати діагностики 16-факторного опитувальника Кеттела

**Результати дослідження типів акцентуацій особистості
за методикою К. Леонгардта та Г. Шмішека.**

ПРОГРАМА «УСПІШНА АДАПТАЦІЯ ПРИЗОВНИКІВ ДО УМОВ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ»

Мета програми: корекція дезадаптивних моделей поведінки серед молоді, яка проходить військову службу.

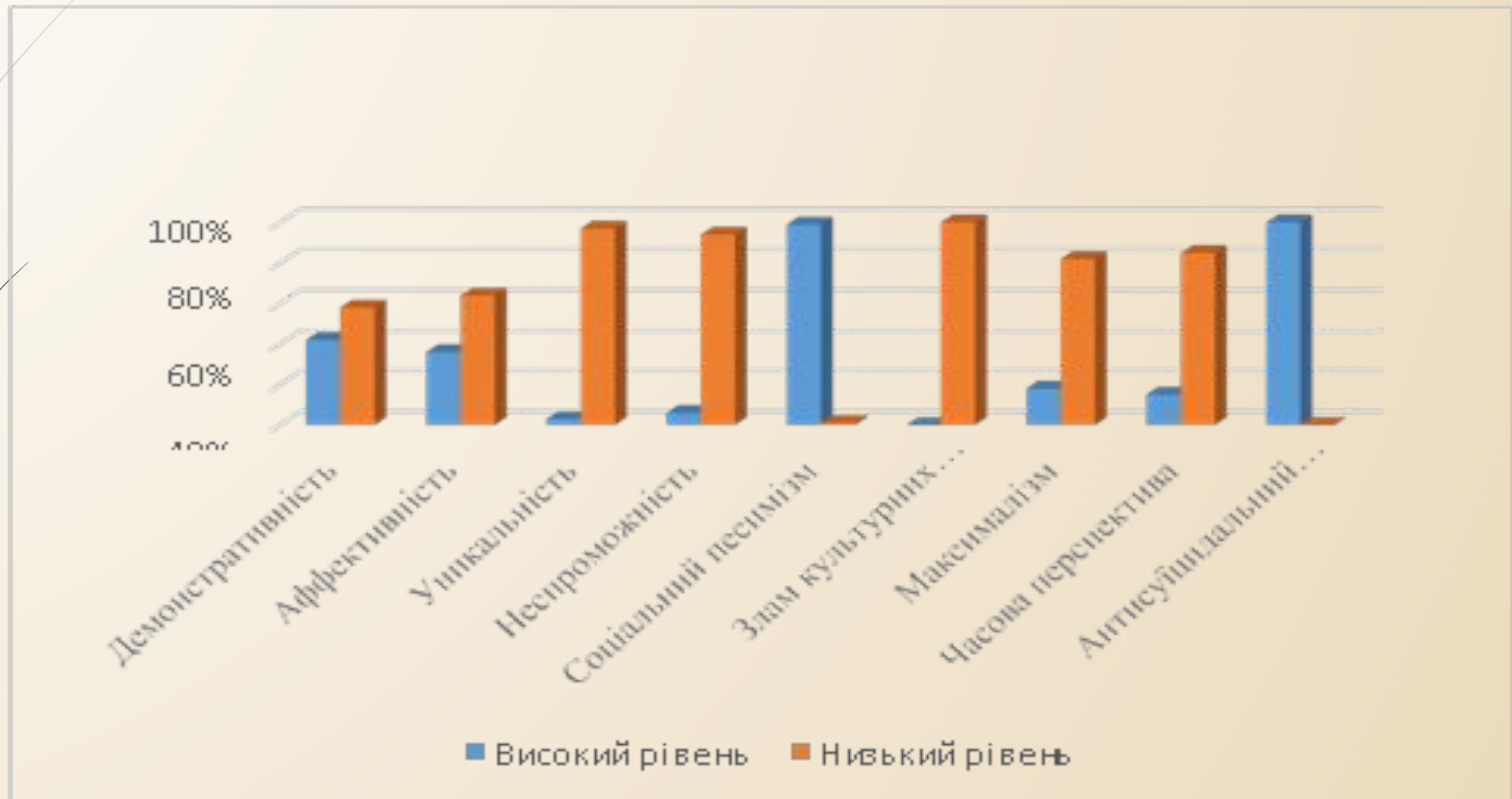
Результати повторної діагностики військовослужбовців за методикою "Адаптація - 200"

Відсоткове співвідношення за шкалами БОО-200

розподіл за шкалами
ПР КЯ МН ВПС СДФП СР

Результати повторної діагностики на основі анкетування О. Шмельова.

Практична значущість дослідження полягає у можливості застосування результатів теоретичного та емпіричного дослідження в роботі практичних психологів навчальних закладів зі старшокласниками (майбутніми призовниками). Проведення психокорекційних занять може сприяти зміцненню психологічного здоров'я військовослужбовців та підвищенню їх стресостійкості. Результати дослідження можуть бути використані викладачами вищих навчальних закладів для проведення лекційних та практичних занять з антикризового менеджменту.

